

Izjava iz Porta

1. Poudarjamo pomen evropske enotnosti in solidarnosti v boju proti pandemiji COVID-19. Ti vrednoti, na katerih temelji odziv evropskih državljanov na to krizo, sta tudi jedro našega skupnega projekta in zelo specifičnega socialnega modela. Evropa mora bolj kot kdaj koli prej biti celina blaginje in socialne kohezije. Ponovno potrjujemo našo zavezo, da si bomo prizadevali za socialno Evropo.
2. Od začetka pandemije COVID-19 smo s hitrim, nujnim in celovitim ukrepanjem na ravni EU in nacionalni ravni obvarovali milijone življenj, delovnih mest in podjetij.
3. Isti duh enotnosti in solidarnosti pa je bil navdih za zgodovinski dogovor, ki smo ga v zvezi z večletnim finančnim okvirom in posebnimi prizadevanji za okrevanje v sklopu Next Generation EU dosegli julija 2020. S pomočjo teh obsežnih evropskih naložb in z njimi povezanih reform se bodo Unija in njene države članice v času, ko pospešujemo zeleni in digitalni prehod, odločno podale na pot reform v smeri pravičnega, trajnostnega in odpornega okrevanja. Kolektivno, vključujoče, pravočasno in povezano okrevanje bo okrepilo konkurenčnost, odpornost in socialno razsežnost Evrope ter njeno vlogo na svetovnem prizorišču.
4. Pozdravljamo konferenco na visoki ravni, ki jo je v okviru socialnega vrha v Portu organiziralo portugalsko predsedstvo, in smo seznanjeni z njenim izidom. Evropski steber socialnih pravic je temeljni element okrevanja. Njegovo izvajanje bo okrepilo prizadevanja Unije za digitalni, zeleni in pravični prehod ter prispevalo k doseganju socialnega in ekonomskega zblíževanja v smeri navzgor ter k reševanju demografskih izzivov. Socialna razsežnost, socialni dialog in dejavno vključevanje socialnih partnerjev so od nekdaj jedro visoko konkurenčnega socialnega tržnega gospodarstva. Naša zavezanost enotnosti in solidarnosti pomeni tudi zagotavljanje, da imajo vsi enake možnosti in da nihče ni prezrt.
5. Kot je opredeljeno v strateški agendi EU za obdobje 2019–2024, smo odločeni, da si bomo ob ustreznem upoštevanju posameznih pristojnosti ter načel subsidiarnosti in sorazmernosti še naprej prizadevali za intenzivnejše izvajanje evropskega stebra socialnih pravic na ravni EU in nacionalni ravni. Akcijski načrt, ki ga je Komisija predstavila 4. marca 2021, daje koristne smernice za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic, tudi na področjih zaposlovanja, znanj in spretnosti, ter zdravja in socialne zaščite.
6. Pozdravljamo nove krovne cilje EU glede zaposlovanja, znanj in spretnosti ter zmanjševanja revščine in revidirani pregled socialnih kazalnikov, predlagane v akcijskem načrtu, saj bodo pripomogli k spremljanju napredka pri izvajanju načel stebra socialnih pravic ob upoštevanju različnih nacionalnih okoliščin in znotraj okvira za usklajevanje politik v kontekstu evropskega semestra.
7. V času, ko bo Evropa postopoma okrevala po pandemiji COVID-19, bosta prednostni nalogi ustvarjanje delovnih mest, ne pa zaščita obstoječih, in izboljšanje njihove kakovosti, pri tem pa bodo ključno vlogo imela mala in srednja podjetja (tudi socialna). Izvajanje načel evropskega stebra socialnih pravic bo bistveno, če želimo v okviru vključujočega okrevanja zagotoviti ustvarjanje številnejših in boljših delovnih mest za vse. V zvezi s tem bi bilo treba na ravni EU in držav članic nadaljevati ustrezne zakonodajne in nezakonodajne dejavnosti.
8. Izobraževanje ter znanja in spretnosti bomo postavili v središče našega političnega delovanja. Zeleni in digitalni prehod bosta evropskim državljanom prinesla ogromne priložnosti, a tudi mnoge izzive, ki bodo terjali več naložb v izobraževanje, poklicno usposabljanje, vseživljenjsko učenje ter izpopolnjevanje in preusposabljanje, da bi tako spodbudili poklicno prehajanje, in sicer v smeri sektorjev, pri katerih se povpraševanje po delovni sili povečuje. Hkrati bo treba posebno pozornost nameniti spremembam, povezanim z digitalizacijo, umetno inteligenco, delom na daljavo in platformnim gospodarstvom, da bi okrepili pravice delavcev, sisteme socialne varnosti ter zdravje in varnost pri delu.
9. Odločeni smo, da bomo zmanjšali neenakosti, zagovarjali pravične plače ter se borili proti socialni izključenosti in revščini, pri tem pa sta naša cilja boj proti revščini otrok in obravnavanje tveganj izključenosti za posebej ranljive družbene skupine, kot so dolgotrajno brezposelni, starejši, invalidi ali brezdomci.
10. Okrepili bomo prizadevanja za boj proti diskriminaciji, hkrati pa se dejavno trudili za zmanjšanje razlik med spoloma glede

zaposlenosti, plačila in pokojnin ter za spodbujanje enakosti in pravičnosti za slehernega posameznika v naši družbi v skladu s temeljnimi načeli Evropske unije in načelom 2 evropskega stebra socialnih pravic.

11. Prednostno bomo obravnavali ukrepe v podporo mladim, ki jih je kriza zaradi COVID-19 močno prizadela, kar je izrazito vplivalo na njihovo udeležbo na trgu dela ter na njihove načrte za izobraževanje in usposabljanje. Mladi so za Evropo nepogrešljiv vir dinamike, talenta in ustvarjalnosti. Zagotoviti moramo, da postanejo gonilna sila vključujočega zelenega in digitalnega okrevanja, da bodo pomagali zgraditi Evropo prihodnosti, v ta namen pa moramo v celoti izrabiti tudi potencial, ki ga ima Erasmus+, da bi k mobilnost po Evropi spodbudili slehernega študenta in vajenca.

12. Poudarjamo, da je treba tudi na najvišji ravni pozorno spremljati napredek, ki bo dosežen pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic in krovnih ciljev EU za leto 2030.

13. Kot dodaten uspeh evropskega socialnega dialoga pozdravljamo, da so evropski socialni partnerji skupaj predlagali alternativni nabor kazalnikov za merjenje gospodarskega, socialnega in okoljskega napredka, ki bodo dopolnjevali BDP kot merilo blaginje za vključujočo in trajnostno rast.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press